



Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Trubbklockmossa

Encalypta mutica

EU-kod: 1982

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Trubbklockmossa är en kalkälskande art. Arten förekommer på blottad kalkhaltig jord som åtminstone periodvis är blöt. Den är funnen på alvarmark, i anslutning till kalkbrott och i kalkhaltiga sydsluttningar i fjällen. Förekomsterna är i mer eller mindre solexponerat läge.

Önskvärd naturlig stress och störning

Arten är beroende av måttlig störning som motverkar igenväxning och blottlägger jord, t.ex. extensiv betesdrift.

Reproduktion och spridning

Trubbklockmossa sprider sig med hjälp av sporer. Arten förväntas normalt kunna sprida sig som mest 1 meter vegetativt och 5 kilometer med sporer under en 10-årsperiod.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

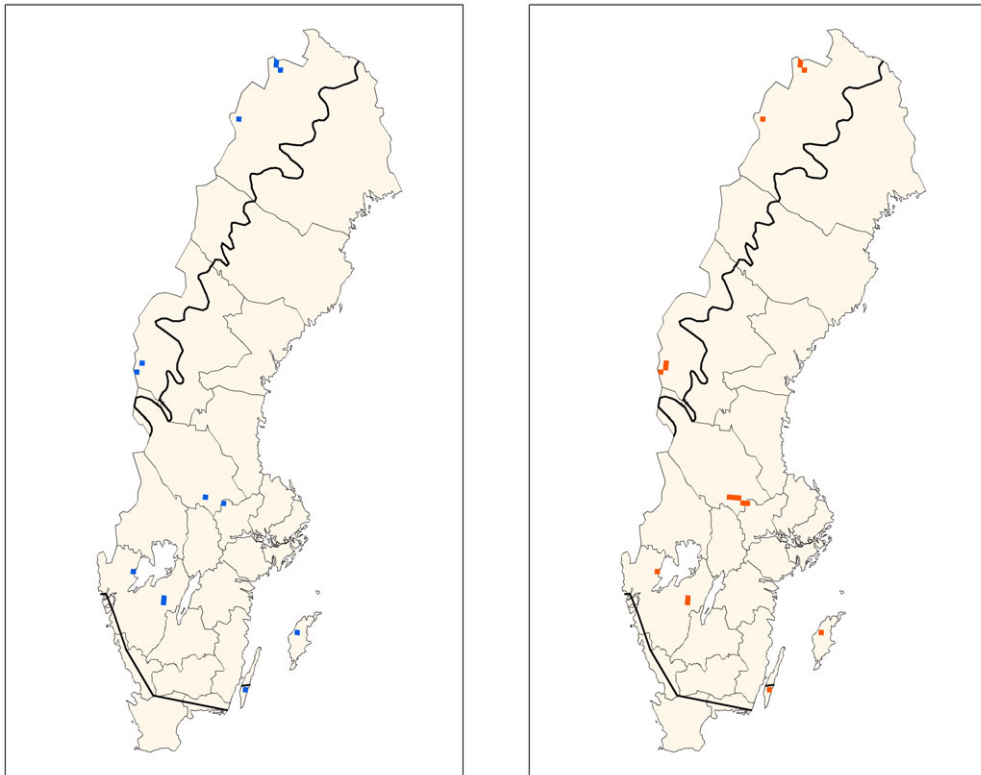
Status

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Nära hotad (NT).
- I Sverige finns cirka en tredjedel av artens globala population.

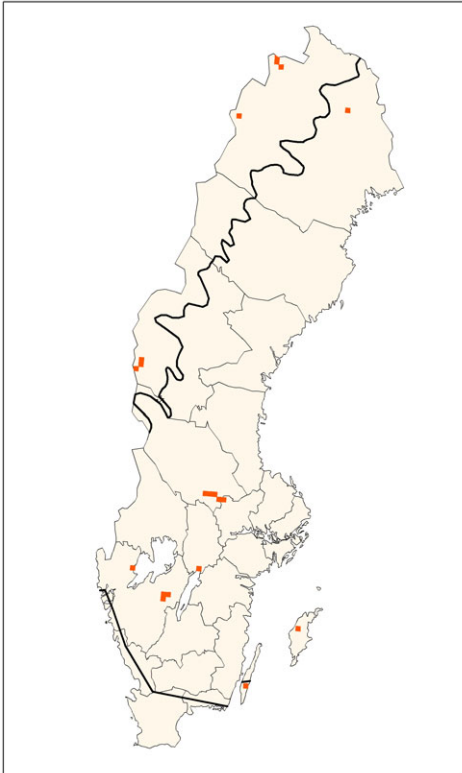
Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)	1	3	1	5
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	660	900	100	1 660
Referensvärde (km ²)	660	1 200	100	1 960
Bedömning aktuell status	Gynnsam	Dålig	Gynnsam	
Bedömning trend	Stabil	Stabil	Stabil	
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	10	6	1	17
Referensvärde (enhet ¹)	10	10	1	21
Bedömning aktuell status	Gynnsam	Dålig	Gynnsam	
Bedömning trend	Stabil	Stabil	Stabil	
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam	Gynnsam	Gynnsam	
Bedömning trend	Stabil	Stabil	Stabil	
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Gynnsam	Gynnsam	Gynnsam	
Bedömning trend	Stabil	Stabil	Stabil	
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Gynnsam	Dålig	Gynnsam	
Bedömning trend	Stabil	Stabil	Stabil	

¹ Enhet för artens population är antal 2x2 km-rutor där arten finns.



Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).



Figur 2. Gynnsamt utbredningsområde i Sverige.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Igenväxning av alvar och andra kalkhällmarker samt av gamla kalkbrott utgör det främsta hotet mot arten.
- Luftföroreningar, framförallt gödning p.g.a. kvävenedfall, vilket leder till ökad konkurrens från fanerogamer och snabbväxande mossor är också ett hot.
- Kraftig och för ofta återkommande störning av marken är ett hot.
- På lång sikt finns en risk för negativa genetiska effekter p.g.a. små isolerade delpopulationer.

Bevarandeåtgärder

- Gängse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk

planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

<i>Mål – utbredning & förekomst</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Utbredningsområdet för trubbklockmossa ska vara minst 660 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Utbredningsområdet för trubbklockmossa ska vara minst 1 200 km ² i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Utbredningsområdet för trubbklockmossa ska vara minst 100 km ² i kontinental region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för trubbklockmossa ska vara minst 80 km ² .	Nationell	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

NATURVÅRDSVERKET
VÄGLEDNING FÖR ARTER - 2011

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX individer av trubbklockmossa i alpin region.	Biogeografisk	Metod är inte framtägen.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av trubbklockmossa i boreal region.	Biogeografisk	Metod är inte framtägen.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av trubbklockmossa i kontinental region.	Biogeografisk	Metod är inte framtägen.	Antal individer	Vart 6:e år
Trubbklockmossa ska finnas i minst 10 2x2 km-rutor i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal 2x2 km-rutor	Vart 6:e år
Trubbklockmossa ska finnas i minst 10 2x2 km-rutor i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal 2x2 km-rutor	Vart 6:e år
Trubbklockmossa ska finnas i minst 1 2x2 km-ruta i kontinental region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal 2x2 km-rutor	Vart 6:e år
Det ska finnas minst 10 delbestånd (fläckar) på minst 1 dm ² av trubbklockmossa på varje lokal för arten / <i>lokalen</i> YY.	Nationell / Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal fläckar	Vart 6:e år
Det ska finnas minst 100 kapselbärande skott av trubbklockmossa på varje lokal för arten / <i>lokalen</i> YY.	Nationell / Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal kapselbärande skott	Vart 6:e år

<i>Mål – livsmiljö</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst 50 m ² lämplig livsmiljö (blottad kalkhaltig jord eller skiffer) för trubbklockmossa på varje lokal för arten / <i>lokalen</i> YY.	Nationell / Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal m ²	Vart 6:e år

Kommentar

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av livsmiljö vart 12:e år.

Delar av metodiken följer bältesinventeringsmetoden, enligt ”Manual för inventering av annex 2 – mossor i basinventeringen”, fastställd version 1.2, 2008.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Afonina, O. M. & Czernyadjeva, I. V. 1998. New records of *Encalypta mutica* Hag. (Encalyptaceae, Musci) in Russia. *Lindbergia* 23: 107-109.

Cronberg, N. 1998. *Encalypta mutica* - trubbklockmossa. I Hallingbäck, T. (red.) 1998. Rödlistade mossor i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken. SLU. Uppsala.

Hallingbäck, T., Hedenäs, L., Lönnell, N., Weibull, H. & Knorring, P.v. 2006. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Bladmossor: Sköldmossor – blåmossor. Bryophyta: Buxbaumia – Leucobryum. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Horton, D. G. & Murray, B. M. 1976. *Encalypta brevipes* and *Encalypta mutica*, gymnostomous species new to North America. *Bryologist* 79: 321–331.

Mogensen, G. S. 1988. Taxonomy and distribution of Greenland mosses I. *Encalypta brevipes*, *Encalypta mutica*, *Encalypta longicolla* and *Amblyodon dealbatus*. *Nova Hedwigia Suppl.* 90: 387–395.

Nyholm, E. 1954–69. Illustrated moss flora of Fennoscandia 2. Musci. Lund.

Länkar

Naturvårdsverket, BI-manual mossor:

http://swenviro.naturvardsverket.se/dokument/epi/basinventering/basdok/pdf/Basinventering_mossor_version_1_2_20080602.pdf

Kontaktuppgifter

Tomas Hallingbäck
tomas.hallingback@artdata.slu.se
018-67 24 67

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala